II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 28 juni 1989

betreffende door Frankrijk aan bepaalde ijzer- en staalondernemingen op het gebied van de eerste verwerking van staal verleende steun

(Slechts de tekst in de Franse taal is authentiek)

(90/70/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Na belanghebbenden overeenkomstig genoemd artikel te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken en gezien deze opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt :

I

Bij schrijven van 25 februari 1988, vervolledigd bij een schrijven van 22 april 1988, heeft de Franse Regering de Commissie in kennis gesteld van een eerste reeks van zes gevallen van steunverlening aan ondernemingen die op het gebied van de eerste verwerking van staal werkzaam zijn en die dochterondernemingen zijn van Usinor-Sacilor. In totaal is met deze steunverlening een bedrag van 3 236,1 miljoen Ffr. (rond 456 miljoen ecu) gemoeid :

(in miljoen Ffr.)

Fillod (techniek en uitvoering grote werken)	1 021
Valexy (kleine buizen)	284
Tréfilunion (draadtrekkerij)	1 246,4
GTS (grote gelaste buizen)	293
CFEM (offshore aardoliewinning)	226,1
CFEM (metaalbouw)	165,6
Totaal	3 236,1

Op 4 mei 1988 heeft de Franse Regering een tweede reeks gevallen van steunverlening aan ondernemingen die op het gebied voor de eerste verwerking van staal werkzaam zijn, eveneens dochterbedrijven van Usinor-Sacilor, ter kennis van de Commissie gebracht. Op deze kennisgeving zijn bij schrijven van 17 augustus 1988 aanvullende gegevens verstrekt.

Met deze tweede reeks is een bedrag van 652,3 miljoen Ffr. (rond 92 miljoen ecu) gemoeid :

(in miljoen Ffr.)

Métalinor (schroothandel)	370,4
C3F (smederijen en gieterijen)	152
Chavanne-Kétin (gieterijen)	129,9
Totaal	652,3

De Franse autoriteiten hebben deze steun gerechtvaardigd met de omvangrijke herstructurering waarin elk van deze ondernemingen is verwikkeld en die een bijdrage zou moeten vormen tot de sanering van de communautaire markten waarop deze ondernemingen opereren. De herstructureringsplannen die bij deze kennisgevingen zijn gevoegd, zijn in gezamenlijk overleg opgesteld zowel door de ondernemingen zelf als door onafhankelijke deskundigen, die deze plannen hebben toegelicht en met hun handtekening hebben bekrachtigd. De plannen omvatten met name de definitieve sluiting van Fillod en de beëindiging van de offshore-aardoliewerkzaamheden van CFEM alsmede de beëindiging van de werkzaamheden van Métalinor, eind 1988. De herstructureringsplannen zijn in de volgende tabel schematisch weergegeven :

Frankrijk, buiten het EGKS-Verdrag vallende werkzaamheden : herstructureringen

		31. 12. 1985	31. 12. 1990	1985/1990	Toelichting
Valexy (kleine buizen)	Personeel	1 689	894	– 47 %	2 vestigingen gesloten (Noisy + Bessèges)
	Capaciteit	580 Kt	400 Kt	– 31 %	
	Produktie	377 Kt	345 Kt	– 8,5 %	
Tréfilunion (draadprodukten)	Personeel	3 801	1 532	– 60 %	2 vestigingen gesloten (Le Havre Aciers + La Triche)
	Capaciteit (draadtr.)	421	281		
	Produktie	357 Kt	324 Kt	– 9 %	
	Omzet	2 119 KF	1 876 KF	– 12 %	
GTS (grote gelaste buizen)	Personeel	1 546	685	– 56 %	3 vestigingen gesloten (Sedan, Maubeuge, La Rougeville)
	Capaciteit	4 740 Km	2 000 Km	– 57 %	
		780 Kt	590 Kt	– 24 %	
	Produktie	557 Kt	514 Kt	– 8 %	
CFEM (offshore)	Personeel	489	0	– 100 %	3 vestigingen gesloten
CFEM (metaalbouw)	Personeel	1 002	430	– 57 %	
C3F (smederij en gieterijen)	Personeel	2 530	1 538	– 39 %	
Chavanne-Kétin (gieterijen)	Personeel	889	450	– 49 %	
	Produktie	26 Kt	21 Kt	– 19 %	
Métalinor (schroothandel)	Personeel	616	0	– 100 %	
	Produktie	1 567 Kt	0	– 100 %	

Op 15 juni 1988 besloot de Commissie geen bezwaar te maken tegen steunverlening aan Fillod op grond van de overweging dat deze steun niet onder artikel 92, lid 1, van het Verdrag viel, omdat het handelsverkeer tussen de Lid-Staten hierdoor geen verandering ondergaat; hiermede sluit de Commissie aan bij haar reeds plaatsgevonden hebbende beoordeling van aan deze onderneming verleende steun, die in haar Beschikking 87/506/EEG (1) is weergegeven. Voorts besloot zij de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden ten aanzien van de steun aan de vijf andere, onder de eerste reeks steunmaatregelen begrepen ondernemingen.

In haar toelichting wees de Commissie erop dat de steun betrekking had op sociale uitgaven (1 619,2 miljoen Ffr.), rechtstreekse herstructureringsuitgaven (641,9 miljoen Ffr.), de afhandeling van de orders na de sluiting (489,2 miljoen Ffr.), de compensatie van verliezen (68 miljoen Ffr.), investeringen (301 miljoen Ffr.), en een nog nader te specificeren restbedrag (116,8 miljoen Ffr.). De Commissie tekende hierbij aan dat zij geen duidelijk verschil zag tussen de ditmaal voorgelegde herstructureringsplannen en die waarover zij zich in haar reeds genoemde afwijzende Beschikking 87/506/EEG had uitgesproken, die enkele van de ondernemingen waarvan hier sprake is, bestreek. Ten slotte brengt de omvang van de steun, gezien het feit dat in de desbetreffende sectoren, communautair gezien, overcapaciteit bestaat, het gevaar van concurrentievervalsing mede, die strijdig is met het gemeenschappelijk belang, waaraan de Commissie niet mag voorbijgaan.

Op 28 september 1988 besloot de Commissie tevens de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden ten aanzien van de steun aan de ondernemingen waarop de tweede reeks kennisgevingen betrekking heeft. In de eerste plaats heeft de Commissie vastgesteld dat deze steun betrekking heeft op sociale uitgaven (302,3 miljoen Ffr.), met sluiting verband houdende uitgaven (112 miljoen Ffr.) en op het aanzuiveren van de financiële passiva van Métalinor (238 miljoen Ffr.). In deze laatste categorie vallen ook terugbetalingen aan de moederonderneming Usinor-Sacilor. Onrechtstreeks kan deze steun de mededingingsvoorwaarden op EGKS-gebied vervalsen in een mate die strijdig is met het gemeenschappelijk belang. Voorts wil de Commissie de vraag aan de orde stellen, waarom de Staat zich in de plaats moest stellen van de desbetreffende ondernemingen of anders van de moederonderneming, om aldus de aan sluiting verbonden kosten te dragen, welke gebruikelijk ten laste van de ondernemingen zelf komen.

II

De Franse autoriteiten hebben ten aanzien van de eerste procedure hun opmerkingen bij schrijven van, respectievelijk, 18 juli 1988 en 17 januari 1989 kenbaar gemaakt, ten aanzien van de tweede procedure bij schrijven van, respectievelijk, 28 oktober 1988 en 1 februari 1989 en ten aanzien van de beide procedures ten slotte bij schrijven van, respectievelijk, 27 februari en 3 maart 1989.

(1) PB nr. L 290 van 14. 10. 1987, blz. 21.

Uit de antwoorden blijkt in de eerste plaats dat de nieuwe herstructureringsplannen, zowel wat de herstructureringsmaatregelen als de financiële stromen betreft, volledig verschillen van die welke ten grondslag lagen aan de daaraan voorafgaande, de Commissie ter kennis gebrachte maatregelen, ten aanzien waarvan de Commissie de afwijzende Beschikking 87/506/EEG heeft gegeven.

In deze antwoorden werd erop gewezen dat de nieuwe herstructureringsplannen gericht zijn op herstel van de levensvatbaarheid van de ondernemingen, die door omvangrijke herstructurering van de niet afgestoten werkzaamheden in bedrijf worden gehouden. De kosten van deze herstructureringen liggen aanzienlijk hoger dan de financiële mogelijkheden van de betrokken ondernemingen, zodat hiervoor overheidssteun nodig is. Tevens wordt gesteld dat deze steun door elke aandeelhouder die zich voor een analoge situatie geplaatst zou zien, zou zijn verleend om de ondernemingen weer levensvatbaar te maken.

Ten aanzien van Tréfilunion wordt gewezen op het bescheiden aandeel van de verkoop van deze onderneming op de communautaire markt buiten Frankrijk (1,5 %). Medegedeeld wordt dat nog verdere herstructurering wordt beoogd, indien de markt zich in ongunstige zin ontwikkelt. Ten aanzien van GTS wordt erop gewezen dat niet alleen de capaciteit (– 57 %), maar ook de produktie zelf moet afnemen (– 7,7 %) evenals de omzet (– 14 %).

Ten aanzien van Métalinor geven de Franse autoriteiten toe dat de aflossing van bepaalde schulden aan Usinor-Sacilor in het kader van de aanzuivering van het passief van Métalinor voor de moederonderneming een onverwachte meevaller is, omdat een dubieuze schuld toch wordt terugbetaald. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid dat de mededinging op EGKS-gebied wordt vervalst. Daarom hebben de autoriteiten de kennisgeving van een steun van 83,7 miljoen Ffr., die als aanzuivering van dit passief zou worden verleend, ingetrokken. De voorgenomen steun ten behoeve van Métalinor bedraagt dus nog slechts 286,7 miljoen Ffr., waarvan 154,3 miljoen Ffr. met de aanzuivering van het passief verband houdt.

De Commissie heeft vastgesteld dat Métalinor zich weliswaar op schrootgebied beweegt, een produkt dat onder het EGKS-Verdrag valt, maar toch voornamelijk met de handel hierin, hetgeen onder het EEG-Verdrag valt, en zij is op grond van de omzetcijfers van het bedrijf tot het oordeel gekomen dat 80 % van de voor deze onderneming bestemde steun onder het EEG-Verdrag en 20 % onder het EGKS-Verdrag valt.

Gezien het verschil in rechtsgrondslag van de EEG- en de EGKS-procedures, dienen deze procedures van elkaar gescheiden te worden gehouden, evenals de „EEG-steun" en de „EGKS-steun". Van de in totaal 2 783,6 miljoen Ffr. (392 miljoen ecu) die zijn aangemeld moet dus 2 726,26 miljoen Ffr. (384 miljoen ecu) in het kader van de onderhavige beschikking aan het EEG-Verdrag worden getoetst, terwijl 57,34 miljoen Ffr. (8 miljoen ecu) later aan de hand van het EGKS-Verdrag moet worden beoordeeld.

Ten aanzien van de sociale uitgaven hebben de Franse autoriteiten nadere gegevens verstrekt over alle getroffen sociale maatregelen met vermelding van het aantal bij de onderscheiden maatregelen betrokken werknemers. Bovendien is de steun in vijf gevallen tevens bestemd voor bijzondere loonkosten : het betreft loonkosten die betrekking hebben op een deel van het personeel dat moet afvloeien in het kader van een door de ondernemingsraad goedgekeurd sociaal plan, maar dat ten laste van de bedrijven blijft, omdat de overheid het ontslag in verband met het behoud van werkgelegenheid in bepaalde gebieden, door bepaalde administratieve procedures heeft vertraagd.

De door de Franse Regering beoogde steun kan, alle gegevens en wijzigingen in aanmerking nemende, als volgt worden samengevat :

Specificatie van de steunvoornemens

(in miljoen Ffr.)

	Sociale uitgaven	Bijzondere loonkosten	Sluitings-kosten	Diversen	Totaal
Valexy	106,9	35,8	73,3	68	284
Tréfilunion	336,6	336,9	237,4	335,5	1 246,4
GTS	129,7	22	49,9	91,3	292,9
CFEM (offshore aardolie)	145,9	48	32,2	—	226,1
CFEM (metaalbouw)	124,2	39	1,8	0,6	165,6
C3F	101	—	51	—	152
Chavanne-Kétin	88,9	—	41	—	129,9
Métalinor (EEG-gedeelte)	89,92	—	16	123,44	229,36
Totaal	1 123,12	481,7	502,6	618,84	2 726,26
p.m. : Métalinor (EGKS-gedeelte)	22,48	—	4	30,86	57,34

In het kader van de procedures hebben vier Lid-Staten en twee beroepsorganisaties hun standpunt kenbaar gemaakt.

III

Zoals reeds onder I is medegedeeld, hebben de kennisgevingen plaatsgevonden na Beschikking 87/506/EEG betreffende steun aan ondernemingen op het gebied van de eerste verwerking van staal, waarvan sommige dezelfde zijn als die welke in de onderhavige beschikking worden genoemd.

Genoemde afwijzende beschikking had betrekking op een steunbedrag van 3 147 miljoen Ffr. (rond 443 miljoen ecu) en berustte op het ontbreken van herstructureringsplannen, waardoor de betrokken ondernemingen zowel hun levensvatbaarheid konden herstellen als, in het kader van deze herstructurering, een communautaire compensatie leveren in de zin van artikel 92, lid 3, onder c).

De Franse Regering en Usinor-Sacilor, optredend voor haar dochterondernemingen, hebben tegen deze beschikking beroep aangetekend bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, dat zij echter besloten weer in te trekken. De Franse Regering heeft bovendien medegedeeld de onrechtmatig verleende steun door terugvordering ongedaan te zullen maken.

Bij het indienen van de nieuwe kennisgevingen heeft de Franse Regering gedetailleerde aanvullende herstructureringsmaatregelen voorgelegd, die naar haar inzien als communautaire compensatie voor de steun kunnen dienen. Hierbij wees de Franse Regering erop dat zij, indien haar verzoeken geheel of gedeeltelijk door de Commissie zouden worden aanvaard, niet voornemens was de uitkering van de nieuwe steun te cumuleren met die waarop de afwijzende Beschikking 87/506/EEG betrekking had.

In verband hiermede heeft de Commissie zich ervan vergewist dat er een duidelijk verschil bestaat tussen de herstructureringsmaatregelen van de eerste periode (1982-1985), die betrekking hebben op de steunaanvragen waarop de eerder genoemde afwijzende beschikking betrekking heeft, en de herstructureringsmaatregelen die deel uitmaken van de thans aangemelde maatregelen. Deze laatste categorie maatregelen zijn uiteengezet onder I, terwijl de eerstgenoemde voor de betrokken ondernemingen in het volgende schematische overzicht zijn samengevat:

Eerste herstructureringsmaatregelen

		31. 12. 1981	31. 12. 1985
Valexy (kleine buizen)	Personeel	2 080	1 689
	Capaciteit	n.b.	580 Kt
	Produktie	460 Kt	377 Kt
Tréfilunion (draadprodukten)	Personeel	4 981	3 801
	Capaciteit (draadtrekkerijen)	489	421
	Produktie	387 Kt	357 Kt
	Omzet	n.b.	2 119 KF
GTS (grote gelaste buizen)	Personeel	1 672	1 546
	Capaciteit	4 740 Km	4 740 Km
		780 Kt	780 Kt
	Produktie	600 Kt	557 Kt
CFEM (offshore)	Personeel	2 994	489
CFEM (metaalbouw)	Personeel		1 002

IV

De steun die de Franse Regering voornemens is aan deze acht ondernemingen te verlenen zal zeker van invloed zijn op het handelsverkeer tussen de Lid-Staten in de zin van artikel 92, lid 1, van het Verdrag.

Ten aanzien van de buizen, waarbij Valexy en GTS een rol vervullen, is het aandeel van het handelsverkeer in de communautaire produktie zeer omvangrijk, zoals uit het hierna volgende overzicht blijkt:

(in miljoen ton)

	1986		1987	
	Produktie EEG	waarvan uitvoer	Produktie EEG	waarvan uitvoer
Alle buismateriaal	13 133	8 410 (64 %)	12 874	7 611 (59 %)
Naadloos	3 722	3 071 (83 %)	3 742	3 001 (80 %)
Kleine gelaste buizen	6 069	2 293 (38 %)	6 582	2 360 (36 %)
Grote gelaste buizen	3 342	3 046 (91 %)	2 550	2 250 (88 %)

Valexy nam in 1986 35 % van de Franse markt van deze produkten voor haar rekening; het marktaandeel van andere producenten uit de Gemeenschap bedroeg 40 %. In hetzelfde jaar zette deze onderneming 73 % van haar produktie af op de Franse markt, 16,5 % op andere markten in de Gemeenschap en 10,5 % op markten van derde landen.

GTS, die in 1986 525 000 ton buizen produceerde voor de gas- en aardoliemarkt (meer dan 90 % van haar produktie), produceert 35 maal het Franse verbruik, dat 15 000 ton bedraagt. De verkoop in 1986 vertegenwoordigt 9,5 % van de verkoop buiten de Gemeenschap (voornamelijk Sowjetunie), 19 % van de communautaire markt buiten Frankrijk en 80 % van de Franse markt. In deze produkten is het internationale handelsverkeer zeer omvangrijk.

Wat de Tréfilunion-produkten betreft, heeft de communautaire markt in 1985 4,62 miljoen ton opgenomen, waarvan 1,24 miljoen ton (27 %) uit invoer bestond. In hetzelfde jaar verkocht de onderneming 63 % van haar produktie op de Franse markt, 21 % in de overige Lid-Staten en 16 % in derde landen.

CFEM-metaalbouw zette in 1986 53 % van haar produktie op de Franse markt, 14 % op andere communautaire markten en 33 % in derde landen af.

Ter vergelijking diene dat de Franse produktie van deze categorie produkten, waarvan CFEM-metaalbouw ongeveer 5 % vertegenwoordigt, in 1986 617 000 ton bedroeg, waarvan 570 000 ton in Frankrijk (92,5 %) werd afgezet en 47 000 ton (7,5 %) werd uitgevoerd.

Aangezien cijfergegevens over C3F en Chavanne-Kétin ontbreken, kan men slechts vaststellen dat er in hun produkten (apparatuur voor de ijzer- en staalindustrie, zoals rollen voor walserijen, metaalmolens, enz.) een intensief intracommunautair handelsverkeer bestaat.

Ook in de produkten waarme Métalinor zich bezighoudt (schroot en afval van non-ferro-metalen), bestaat er een omvangrijk handelsverkeer tussen de Lid-Staten, bij voorbeeld naar landen waarin in de ijzer- en staalindustrie in belangrijke mate elektrische staalovens worden gebruikt.

Voorts is het herstel van de levensvatbaarheid van deze ondernemingen, zoals de Franse Regering ook heeft medegedeeld, afhankelijk van de uitvoering van de herstructureringsprogramma's, die door de financiële inbreng van de Staat worden gestimuleerd. Zonder deze inbreng zouden deze ondernemingen, mede gezien hun negatieve financiële resultaten uit voorgaande jaren en de moeilijke situatie in de betrokken sectoren in de Gemeenschap (1), niet in staat zijn geweest zich op de kapitaalmarkt de nodige financiële middelen voor hun herstelprogramma's te verschaffen. Daarom stond niet alleen het herstel van de levensvatbaarheid, maar zelfs het voortbestaan van deze ondernemingen op het spel. Daarom kan worden gesteld dat de bewuste financiële bijstand wel degelijk van dien aard is dat in de zin van artikel 92, lid 1, van het Verdrag de mededinging wordt vervalst en kan de steunverlening niet worden beschouwd als het normale gedrag van een aandeelhouder.

V

In artikel 92, lid 1, van het Verdrag wordt uitgegaan van het beginsel van de onverenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt van steunmaatregelen als bovengenoemde, dit wil zeggen steunmaatregelen die in het handelsverkeer tussen de Lid-Staten veranderingen teweeg- brengen en de concurrentie dreigen te vervalsen door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde produkties.

De in artikel 92, lid 2, van het Verdrag genoemde uitzonderingen op dit beginsel zijn in dit geval niet van toepassing, gezien de aard en de doelstellingen van de beoogde steunmaatregelen.

In artikel 92, lid 3, van het Verdrag worden de steunmaatregelen genoemd die als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt mogen worden beschouwd. De uitzonderingen zijn slechts van toepassing indien de Commissie vaststelt dat het marktmechanisme, zonder steunverlening, op zich onvoldoende is om eventuele ontvangers ertoe te bewegen zo op te treden dat de gestelde doelen worden bereikt.

De beoogde steunmaatregelen komen niet in aanmerking voor de uitzondering van artikel 92, lid 3, onder a), die betrekking heeft op de „steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst". In de Gemeenschap

(1) In dit verband zij gewezen op de Kaderregeling voor bepaalde niet onder het EGKS-Verdrag vallende sectoren van de ijzer- en staalnijverheid (PB nr. C 320 van 13. 2. 1988, blz. 3). Hierin merkt de Commissie op dat de marktomstandigheden voor de ijzer- en staalproduktie sinds 1979 ernstige problemen van overcapaciteit hebben teweeggebracht. Deze crisis op de ijzer- en staalmarkt deed zich niet alleen voor in de EGKS-sector, maar ook voor ijzer- en staalprodukten die niet onder het EGKS-Verdrag vallen. Er zij op gewezen dat de strekking van deze beschikking van specifieke, niet van algemene aard is. Er bestaat echter geen enkele tegenspraak tussen beide akten die voortvloeien uit de controle op de steun aan de buiten het EGKS-Verdrag vallende sectoren van de ijzer- en staalnijverheid.

zijn de geografische zones die voor deze uitzondering in aanmerking komen, afgebakend aan de hand van een methode voor de toepassing van regionale steunmaatregelen (1). Geen van de zones van het continentale deel van Frankrijk, waar de betrokken ondernemingen geheel gelegen zijn, komt in aanmerking voor regionale steunmaatregelen in de zin van artikel 92, lid 3, onder a), van het Verdrag. Tot dusver hebben de Franse autoriteiten nog geen steunmaatregel op grond van deze verdragsbepaling, maar uitsluitend op sectoriële gronden aangemeld.

Op de uitzondering van artikel 92, lid 3, onder b), van het Verdrag kan geen beroep worden gedaan, want de bewuste steunmaatregelen hebben niet tot doel om een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang te bevorderen of een ernstige verstoring in de economie van een Lid-Staat op te heffen.

De uitzondering van artikel 92, lid 3, onder c), van het Verdrag heeft betrekking op „steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad".

Reeds eerder is erop gewezen dat de betrokken steun niet op regionale gronden is toegekend. Dit aspect zal hierbij niet in aanmerking worden genomen, tenzij om erop te wijzen dat de desbetreffende produktiebedrijven veelal gelegen zijn in zones die in aanmerking komen voor Franse regionale steun, in verband met moeilijkheden op werkgelegenheidsgebied : de ijzer- en staalbekkens in het Noorden en in Lotharingen, de regio van Le Havre. In dit opzicht is het handhaven van de werkgelegenheid door gesaneerde bedrijvigheid voor de bewuste regio's niet onbelangrijk.

Sectorieel gezien kan de Commissie herstructureringssteun of omschakelingssteun als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt beschouwen, indien aan de volgende criteria is voldaan (2) :

a) Sectoriële steun mag alleen worden verleend in gevallen waarin deze noodzakelijk is om het hoofd te bieden aan bij voorbeeld een structurele of conjuncturele crisis. Bij het herstel van de levensvatbaarheid van de bedrijven mag de steun niet leiden tot handhaving van de „status quo" en uitstel van onvermijdelijke beslissingen en veranderingen.

b) Industriële en werkgelegenheidsproblemen mogen niet door de ene Lid-Staat op de andere worden afgewenteld.

c) Aangezien voor aanpassingen een zekere tijd nodig is, mag in bepaalde omstandigheden, mits strikte voorwaarden in acht worden genomen, ter vermindering van de sociale en economische kosten van de verandering een beperkt gebruik van staatsmiddelen worden gemaakt.

d) De intensiteit van de steun moet in verhouding staan tot de problemen die met deze steun moeten worden opgelost, zodat zo weinig mogelijk vervalsing van de mededinging optreedt.

In het licht van deze criteria stelt de Commissie het volgende vast :

1. Bovenbeschreven herstructureringsprogramma's waren inderdaad nodig voor de sanering van de desbetreffende ondernemingen. Zij verkeerden in ernstige structurele moeilijkheden waardoor hun voortbestaan gevaar liep, en waren niet in staat de desbetreffende programma's uit eigen middelen te financieren.

2. De vooruitzichten van levensvatbaarheid van de in bedrijf blijvende ondernemingen zijn door onafhankelijke adviesbureaus onderzocht en reëel bevonden.

   Deze vooruitzichten zijn bevredigend, getuige de volgende cijfers voor 1990 :

(in miljoen Ffr.)

	Nettoresultaat	Omzet	Brutobedrijfsresultaat (BBR (1))	BBR als % van de omzet
Valexy (kleine buizen)	85	1 454	150	10,33 %
Tréfilunion (draadtrekkerijen)	49	1 909	175	9,45 %
GTS (grote gelaste buizen) :				
— lage schatting	1	1 355	67	4,9 %
— hoge schatting	11	1 531	81	5,3 %
CFEM (metaalbouw)	20,4	752	35,7	4,75 %
C3F (smederijen en gieterijen)	37	1 040	127	12,21 %
Chavanne-Kétin (gieterijen)	9	337	38	11,28 %

(1) Het BBR, d.w.z. de omzet verminderd met de exploitatiekosten, is een indicator voor het vermogen van het bedrijf om voor afschrijving, financiële lasten en beloning voor het eigen vermogen zelf kapitaal voort te brengen.

(1) Mededeling van de Commissie (PB nr. C 212 van 12. 8. 1988, blz. 2).

(2) Achtste verslag over het mededingingsbeleid, punt 1.7.6.

Het BBR-criterium kan in deze zes gevallen als bevredigend worden beschouwd, daar de afschrijvingen en financiële lasten steeds uit eigen middelen kunnen worden gefinancierd en er tevens een veelal niet te verwaarlozen nettoresultaat overblijft. Het herstel is vergeleken bij 1986 zeer waarneembaar, toen de zes ondernemingen verliezen leden en zelfs negatieve BBR's te zien gaven, uitgezonderd C3F met een bescheiden BBR van 0,7 % van de omzet.

Uit deze verbeteringen blijkt een verhoogde produktiviteit, rationalisering van de bedrijfsvoering en de produktie (die wordt gekenmerkt door een hogere bezettingsgraad van de capaciteit) en een daling van de financiële kosten, alsmede bij Tréfilunion een concentratie van de produktie op produkten met een hogere toegevoegde waarde.

Bij GTS blijft het BBR voldoende voor een positief bedrijfsresultaat na afschrijvingen en financiële lasten. Bovengenoemde ramingen berusten op een conservatieve beoordeling van de marktontwikkeling. De markt van deze onderneming beweegt zich voor meer dan 90 % op het gebied van buizen voor de aardolie- en de gasindustrie en wordt gekenmerkt door grote orders die worden verleend naar gelang van de ontwikkeling van de koers van koolwaterstoffen, waardoor de behoefte aan transport voor deze produkten wordt bepaald. Daardoor kunnen in de omzet en de resultaten aanzienlijke fluctuaties ontstaan. De jongste ontwikkelingen wijzen op gunstige vooruitzichten voor GTS.

Het BBR van de werkzaamheden van CFEM die voortgezet zijn (overeenkomende met ongeveer 60 % van de omzet van 1986), is voldoende voor een positief resultaat. Evenals bij GTS is CFEM-metaalbouw aan schommelingen onderhevig, welke verband houden met de tegen maakloon bij de onderneming geplaatste orders. Voorts zij erop gewezen dat de werkzaamheden van CFEM naar verhouding meer engineering en minder vervaardiging van goederen omvatten dan bij andere bedrijven die zich bezighouden met de eerste verwerking van staal, hetgeen aanzienlijk lagere afschrijvingsbehoeften meebrengt.

3. Door de sluiting van verschillende vestigingen en capaciteitsconcentratie of -vermindering in sectoren die worden gekenmerkt door communautaire overcapaciteit, vormen de herstructureringsprogramma's van deze acht ondernemingen een bijdrage voor de oplossing van de structurele problemen in de sector van eerste verwerking van staal en hebben zij niet tot gevolg dat de industriële en de werkgelegenheidsproblemen van de ene Lid-Staat op de andere worden afgewenteld.

4. Voor zover de beoogde steunmaatregelen uitsluitend voor sociale maatregelen ten behoeve van afvloeiend personeel zijn bestemd en voor rechtstreeks met sluiting verband houdende uitgaven, kunnen zij worden toegestaan.

De sociale maatregelen hebben betrekking op beëindiging van werkzaamheden of op non-actiefstelling (1 906 werknemers), scholings- en omscholingsverlof (1 161 werknemers), mutaties (541 werknemers), ontslagen (827 werknemers), het Nationale fonds voor de werkgelegenheid (73 werknemers), uitkering bij vertrek (427 werknemers) en diversen (194 werknemers). De kosten bedragen in totaal 1 123,12 miljoen Ffr. (158,2 miljoen ecu). Hierbij heeft de Commissie ten aanzien van Métalinor slechts 80 % van deze categorie uitgaven in aanmerking genomen, hetgeen overeenkomt met het EEG-gedeelte van de werkzaamheden van deze onderneming (zie II).

De rechtstreeks aan de sluiting en de reorganisatie van de produktie verbonden kosten zijn: sluiting en herstructurering van bedrijfsonderdelen, het slopen van gebouwen, verplaatsen en opnieuw installeren van installaties, opzegging van contracten en daarmee verband houdende geschillen, waardevermindering bij het afstoten van eigendommen, verliezen door leegloop (afschrijving en voorraden). Deze kosten bedragen in totaal 502,6 miljoen Ffr. (70,8 miljoen ecu). Ten aanzien van Métalinor heeft de Commissie slechts 80 % van deze kostencategorie (het EEG-gedeelte) ten bedrage van 16 miljoen Ffr. in aanmerking genomen. Samengevat bedraagt het totale bedrag dat de Commissie verenigbaar acht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt, omdat het voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitzondering van artikel 92, lid 3, onder c), van het Verdrag, 1 625,72 miljoen Ffr. (229 miljoen ecu) bij een in totaal te harer kennis gebracht bedrag van 2 783,6 miljoen Ffr. (392 miljoen ecu), waarvan een bedrag van 2 726,26 miljoen Ffr. (384 miljoen ecu) in de onderhavige beschikking aan het EEG-Verdrag wordt getoetst.

De Commissie is van oordeel dat deze steun, ten bedrage van genoemde omvang, welke in een juiste verhouding staat tot de op te lossen problemen, mag worden geacht een bijdrage te vormen voor de ontwikkeling van de betrokken werkzaamheden, zonder dat de voorwaarden waaronder het handelsverkeer geschiedt daardoor zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad.

5. Uit het onderzoek van de andere uitgaven waarvoor de Franse autoriteiten voornemens zijn bijstand te verlenen, blijkt echter dat daardoor het gevaar ontstaat dat de voorwaarden waaronder het handelsverkeer geschiedt, zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad.

Het gaat hier in de eerste plaats om de onder de rubriek „bijzondere loonkosten" opgevoerde uitgaven ten bedrage van 481,7 miljoen Ffr. (67,8 miljoen ecu). Deze kosten stemmen overeen met de loonkosten van de werknemers die bij de verschillende sociale maatregelen zijn betrokken, tussen het ogenblik waarop het sociale plan door de ondernemingsraad is goedgekeurd en dat waarop dit plan, na de administratieve procedures, daadwerkelijk in werking treedt. Het is namelijk niet mogelijk na te gaan of de betrokken werknemers gedurende deze periode al dan niet aan de produktieve werkzaamheden van de ondernemingen hebben bijgedragen. Het overnemen van deze kosten zou daardoor het risico inhouden dat overheidssteun wordt gebruikt voor bedrijfskosten van deze ondernemingen, hetgeen in deze sectoren, die worden gekenmerkt door omvangrijke overcapaciteit, niet als verenigbaar met de goede werking van de gemeenschappelijke markt mag worden beschouwd.

In de tweede plaats betreft het investeringskosten ten bedrage van 300,9 miljoen Ffr. (42,4 miljoen ecu) van Tréfilunion en GTS, welke zijn bestemd voor: de ontwikkeling, uitgaven voor milieubescherming en energiebesparing alsmede voor produktiviteitsverhoging. Tevens betreft het compensatie door de Staat van verliezen uit het verleden ten bedrage van 317,94 miljoen Ffr. (44,8 miljoen ecu). Deze steun houdt rechtstreeks verband met het herstel, c.q. de handhaving van de toekomstige technische en financiële structuur van de desbetreffende bedrijven. Zodanige steun goedkeuren bij een marktsituatie van de desbetreffende sectoren die, zoals reeds is opgemerkt, gekenmerkt blijft door omvangrijke overcapaciteit, zou neerkomen op het verlenen van een onrechtmatig voordeel aan bepaalde fabrikanten en daardoor een concurrentievervalsing teweegbrengen die met het gemeenschappelijk belang strijdig is. De Commissie is van oordeel dat dit soort uitgaven deel uitmaakt van het risico dat normaal door de onderneming moet worden gedragen en dat de Staat niet dient over te nemen.

Het totale bedrag van de steun dat de Commissie op grond van artikel 92, lid 1, van het Verdrag, onverenigbaar acht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt bedraagt 1 100,54 miljoen Ffr. (155 miljoen ecu), omdat deze steun niet voldoet aan de voorwaarden om voor een van de in artikel 92, lid 3, van het Verdrag genoemde voorwaarden in aanmerking te komen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De steun ten bedrage van in totaal 1 625,72 miljoen Ffr., die de Franse Regering voornemens is toe te kennen aan de volgende ondernemingen: Valexy (180,2 miljoen), Tréfilunion (574 miljoen), GTS (179,6 miljoen), CFEM-offshore aardoliewinning (178,1 miljoen), CFEM-metaalbouw (126 miljoen), C3F (152 miljoen), Chavanne-Kétin (129,9 miljoen) en Métalinor (105,92 miljoen), welke is bestemd voor sociale uitgaven of kosten die rechtstreeks verband houden met sluitingen in het kader van de aan de Commissie voorgelegde herstructureringsplannen, worden hierbij verenigbaar met de gemeenschappelijke markt verklaard, overeenkomstig de uitzondering van artikel 92, lid 3, onder c), van het Verdrag.

Artikel 2

De steun ten bedrage van 1 100,504 miljoen Ffr., die de Franse Regering voornemens is toe te kennen aan de ondernemingen: Valexy (103,8 miljoen), Tréfilunion (672,4 miljoen), GTS (113,3 miljoen), CFEM-offshore aardoliewinning (48 miljoen), CFEM-metaalbouw (39,6 miljoen), Métalinor (123,44 miljoen), welke is bestemd voor de doorbetaling van loon aan de bij de sociale plannen betrokken werknemers als „bijzondere loonkosten", gedurende de periode tussen de goedkeuring van deze plannen door de ondernemingsraad en de daadwerkelijke inwerkingtreding daarvan en voor investeringen welke geen verband houden met capaciteitsverminderingen, alsmede voor compensatie van vroegere verliezen, worden hierbij, overeenkomstig artikel 92, lid 1, van het Verdrag onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt verklaard.

De Franse Regering is op grond van deze beschikking gehouden deze steun niet uit te keren. De Franse Regering deelt de Commissie binnen twee maanden na kennisgeving van deze beschikking mede, welke maatregelen zij heeft genomen om de verboden steunvoornemens ongedaan te maken en de totale omvang van de steun terug te brengen tot het in artikel 1 goedgekeurde bedrag.

Artikel 3

Deze beschikking heeft geen betrekking op het gedeelte van de aangemelde steun, ten bedrage van 57,34 miljoen Ffr., dat voor de firma Métalinor is bestemd en onder het EGKS-Verdrag valt.

Artikel 4

De Franse Regering deelt de Commissie binnen twee maanden na kennisgeving van deze beschikking mede op welke wijze de goedgekeurde steun aan de steunontvangende ondernemingen is of wordt toegekend. Ten aanzien van de herstructureringsperiode (1986-1990) brengt zij de Commissie jaarlijks verslag uit over de financiële resultaten van de in bedrijf blijvende ondernemingen, en wel vóór 30 juni van het jaar dat op de verslagperiode volgt. In dit verslag wordt met name melding gemaakt van de mate waarin aan de beoogde herstructureringsmaatregelen (personeelsinkrimping, capaciteitssluitingen) uitvoering is gegeven, alsmede van de omzet, het bruto- en het nettobedrijfsresultaat van elk dezer ondernemingen.

Artikel 5

Deze beschikking is gericht tot de Franse Republiek.

Gedaan te Brussel, 28 juni 1989.

Voor de Commissie

Leon BRITTAN

Vice-Voorzitter